

1956 VASARIS Nr. 2

Redaguoja:
Stepas Zobarskas

Administruoja:
Nekalto Prasidėjimo Seserys

Leidžia:
Lietuvių Kultūros Institutas

Prenumerata:

Metams: Amerikoje \$3.00, kitur — \$3.50. Atskiras numeris 30 centų.

Raštus siųsti ir turinio reikalu rašyti:

Stepas Zobarskas, 85-42 91 Street, Woodhaven 21, N. Y.

Pinigus, užsakymus ir adresų pakeitimus siųsti:

EGLUTĖ, Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn.

SIAME NUMERYJE:

1. Leonardas Žitkevičius, GINTARĖLIŲ ŠALIS	33
2. Paulius Jurkus, DIDŽIOJI ALGIO KELIONĖ	34
3. N. Butkienė, VASARIO 16	38
4. Lietuvių liaudies daina, OI, ŽYDĖK, ŽYDĖK	40
5. Jonas Rūtenis, KARTŪNAI	41
6. Kostarikiečių pasaka, INDĖNAS IR RAITELIS	44
7. Švedų liaudies pasaka, MAŽOJI LIZA	46
8. J. Kuzmickis, MIKYTOS PASAKA	50
9. Norvegų pasaka, PRIEŠGINA ŽMONA	52
10. A. Grigaitis, VARPUI SKAMBANT	55
11. V. Čižiūnas, VYTAUTAS KOVOJA PRIEŠ TOTORIUS	57
12. Lietuviški žaidimai	61
13. Augis Sužiedėlis, TĖVELIO DOVANA	63
14. Liuda Mačiulaitytė, HAMILTONO LIETUVIŲ MOKYKLOJE	64

Iliustracijos: P. Osmolskio, Edv. Krasausko, D. Tarabildaitės ir J. Zikaro.

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly, except during July and August, by the Lithuanian Cultural Institute. Office of Publication, Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn. Editor: Stepas Zobarskas, Woodhaven 21, N. Y. January, 1956, Vol. 7, No. 1. Subscription: \$3.00 yearly. Outside U.S.A.—\$3.50 yearly. Single Copy 30¢. Entered as second-class matter at the post office in Putnam, Conn.

N. Pr. Seserų Spaustuvė, Putnam, Conn

GINTARĖLIŲ ŠALIS

LEONARDAS ŽITKEVIČIUS

*Yra šalelė mylima,
Kur augo tėtis ir mama.
Ten gintarėliai, ten linai,
Ten šimtažiedžiai žolynai.*

*Yra šalis prie Baltijos,
Tik negaliu pasiekti jos.
Yra takelis tarp gėlių,
Tiktai nėra į jį kelių.*

*Lėktuvai lekia taip toli,
Laivai ant marių dideli —
Keleivį neša tolimon,
Tik ne Tėvynėn mylimon.*

*Yra šalis prie Baltijos,
Tik negaliu pasiekti jos.
Ten šlaksto kraujas žiedelius,
Ten priešai mindžioja kelius.*

DIDŽIOJI ALGIO KELIONĖ

PAULIUS JURKUS

Prie Algio stalo stovėjo knygų lentyna, ant jos — arlekinas, didelė lėlė, išpūstom kelnėm, išsišiepusių juokingu veidu ir ilga raudona kepuraitė. Apačioje sprandus rietė mediniai žirgai: vienas — didelis, atmetęs karčius, panarinęs kaklą, antras — mažesnis, su priekin išmestom kojom, lyg būtų pasiruošęs skristi.

Buvo jau gilus vakaras. Tėvelis dirbo fabrike, mama išėjo pas kaimynus, broliukas miegojo, o Algis skaitė. Staiga nuo lentynos nušoko arlekinas ir atsistojo priešais, mirksėdamas akim.

— Pss, tyliai! — sužnabzdėjo jis. — Matau, kad sklaidai knygas ir galvoji apie Lietuvą.

Algis krūptelėjo ir pasižiūrėjo į jį nusteбęs. Arlekinas šypsojosi ir dar arčiau prišoko. Dabar ir Algis nusijuokė.

— Rytoj eisiu į šeštadieninę mokyklą, reikės papasakot apie Karo muziejų Kaune!

— Puiku! — suplojo rankom arlekinas. — Tuo išmoksi! Nori nukeliauti į Kauną?

Algis dar labiau nustebo. Nukeliaut į Kauną? Bet kaip?! Arlekinas jau juokėsi ir vartėsi per galvą. Tai labai paprasta. Iš savo išpūstų kelnų jis ištraukė planus. Stovėdamas prie knygų ir klausydamasis žmonių kalbos, jis seniai galvojęs, kad reikia pamatyti Lietuvą. Štai nubraižyti visi žemėlapiai, sužymėti visi keliai.

— Praverk langą ir šok ant didžiojo žirgo!

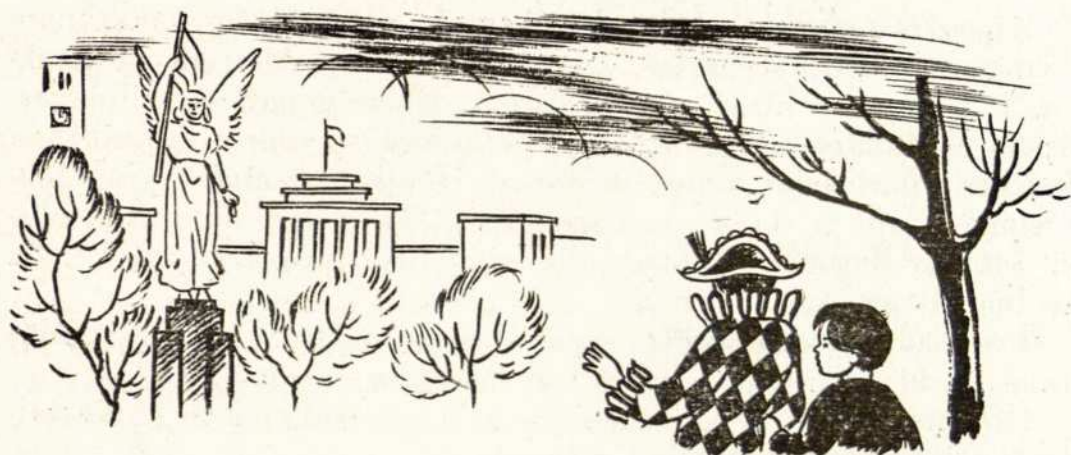
Algis pamažu priėjo prie lango, patraukė užuolaidas ir atstūmė stiklus. Miestas žiburiavo, skubėjo mašinos ir žmonės, bet niekas nekreipė dėmesio į prasivėrusį vieną langą. Paskui jis sugrįžo prie žirgo. Tai jo medinis žaisliukas, kuriuo prieš keletą metų jodinėjo, kai buvo mažas. Dabar jo broliukas laksto po kambarį, įsikabinęs jo karčių. Algis abejingai sėdosi į balną. Bet žirgas tuoj sujudėjo ir pakilo.

— Neišsigąsk, tvirtai įsikibk! — šūktelėjo arlekinas nuo kito žirgo.

Jie išlėkė tiesiai pro langą ir kilo augštin. Po kojomis dingo miestas.

Algis prisiglaudė prie žirgo, apkabino jo kaklą, o tasai prunkstė ir šoko vis augštin ir augštin. Viršum jų blizgėjo daugybė žvaigždžių,

Tai Karo muziejus!

apačioje buvo begalinė tamsa, kurioje niurnėjo rūstūs vandenys. Jie švilpė taip valandėlę, pralenkdami greičiausius vėjus, tolimų laivų ūkavimus, kol vėl pradėjo leisti žemyn.

— Mes jojame per Švedijos kalnus, — aiškino arlekinas. — Štai ir Baltijos jūra. Paklausk, kaip ji maloniai ošia. Tai ne Atlantas. Štai ir Palanga. Tavo tėvelis ten ne kartą vasarojo.

Pasirodė žemė. Baltavo sniego plotai, o iš jų kilo juodų girių vainikai. Kur-ne-kur pabirę miesteliai nedrąsiai spinksėjo savo mažyčiais žiburėliais. Mėnesienoje spindėjo upės. Jiedu pasiekė Nemuną, ir viršum jo vis skubėjo tolyn ir tolyn. Pagaliau pasirodė niūrūs miestai.

— Štai ir Kaunas, — atsikvėpė arlekinas. — Matai ten išsitiesusią žiburių juostą? Tai Laisvės alėja. Ten gyvena tavo tėvelis. Bet mes čia nesustosime.

Peršokę dar keletą namų ir gatvių, jie nusileido į vieną aikštę.

— Mūsų niekas nematys, nesibijok! Visi priešai ir draugai miega. Įsižiūrėjus į tamsą, išryškėjo dideli, išsiskėtę rūmai.

— Tai Karo muziejus! Aš jį mačiau tėvelio albume! — nudžiugo Algis.

Jiedu perėjo tuščią aikštę, kur buvo eglės šakomis apklotas fontanas, ir sustojo prie didelių stiklinių durų. Jos pačios skambėdamos atsidarė. Tuoj užsidegė šviesos, ir pasirodė salių salės.

— Žiūrėk, Algi, čia miega Lietuvos senovė, miega praeitis...

Arlekinas vedė jį pro išstatytas patrankas, kulkosvaidžius, statulas, kol pasiekė salės galą.

— Štai Vytautas Didysis, — parodė arlekinas į augštą vyrą, pasirėmusį ant kalavijo. Šalia jo buvo vėliavos, senos, sudriskusios vėliavos. Tai ženklai kadaise buvusių laisvės mūšių, visos sumirkusios krauju. Aplink paveikslai — karaliai ir prezidentai.

Algis žiūrėjo, skaitė jų vardus. Tarpais jie sujudėdavo augsiniuose rėmuose ir imdavo pasakoti savo istorijas. Išėjo Maironis su kanklėmis ir padainavo jiems senovės dainas, tokias graudžias ir liūdnas. Tarpais jo kanklės nutildavo ir vėl prakalbėdavo didele drąsa. Tada sujudėdavo paveikslai, statulos. Simanas Daukantas atvertė savo tautos istorijos lapą ir skaitė; vyskupas Valančius sakė didelius pamokslus; Šatrijos Ragana pasakojo apie senąjį dvarą, o Lazdynų Pelėda sekė liūdnas pasakas.

Prie pat kojų atsidusdavo senoviškos patrankos ir tardavo: "Mes mušėm švedų pulkus, mes triuškinom Maskvos kariuomenę".

"O mes laimėjom nepriklausomybę", — atsiliepdavo kulkosvaidžiai, kalenę prie Širvintų ir Giedraičių.

Susirinko seni kareiviai, kritę laisvės karuose, išsinešę marmurines lentas, kur buvo įrašyti jų vardai, išėjo invalidai siūbuodami, grodami varinėm dūdom...

— Tai Lietuva... — kuždėjo arlekinas ir vedė Algį vis toliau ir toliau, neleisdamas nė valandėlei sustoti.

Kai atsidūrė lauke, salėse jau buvo tylu ir tamsu. Priešais, kampe, stovėjo Nežinomojo kareivio kapas. Ten smilko aukuro dūmai, kvėpėjo suneštos gėlės. Tuo pačiu metu iš bokštų pasigirdo liūdnas balsas.

— Palipkim pasižiūrėti, kas ten dejuoja. Kai Lietuva buvo laisva, ten kas vakarą skambėdavo trimitas ir plevėsuodavo vėliava.

Bokšte jiedu surado daugelį pakabintų varpų. Tie sulingavo ir šniokšdami pasveikino Algį su arlekinu, o vienas, pats didžiausias, varpas sunkiai atsiduso.

— Aš esu laisvės varpas, — sukuždėjo jis žemu, storu balsu. Mane nuliedino Amerikoje. Ten aš važinėjau iš miesto į miestą ir skambinau. Ten aš prisėjau daug savo garsų visiems lietuviams, kurie ir dabar mane atsimena. Mano šonuose jie įrašė:

"O skambink per amžius
vaikams Lietuvos,
tas laisvės nevertas,
kas negina jos."

Daugelį metų kalbėjau šiais žodžiais žmonėms per didžiąsias iškilmes, kol atėjo svetimi, surišo mano širdį ir nudaužė mano raides. Dabar niekas manęs nebesupa, niekas nebesiklauso mano gaudimo. Aš miegu ir sapnuoju, o taip norėčiau dar nors kartą sugauti.

Algis stovėjo, netikėdamas tuo reginiu. Arlekinas tįptelėjo jį už alkūnės ir kažką pakuždėjo į ausį. Algis abiem rankom įsitvėrė į varpo širdį, įsupo, įlingavo ir, staiga paleidęs, trenkė į varpo briauną.

Krūptelėjo visas bokštas. Varpai atsiduso, suūžė. Balsas nuėjo, nuskardėjo per visą aikštę ir per miestą. Tai buvo tik vienas smūgis,

bet toks galingas, toks stiprus, kad jis keliavo tolyn ir tolyn, už miesto į visą kraštą.

— Paskubėkim! — ragino arlekinas.

Užsėdę ant žirgų, jie matė, kaip gatvėmis skubėjo svetimi žmonės, o languose sužibo šviesos ir išlindo veidai. Jie visi girdėjo varpo balsą. Girdėjo, tik kitaip jų širdys plakė.

Apačioje kažkas šūkavo ir ėmė rankomis rodyti į Algį ir į arlekiną, bet žirgai jau šuoliais kilo už debesų, ir juos begalėjo pasivyti tik varpo balsas. Algis klausėsi, ir jis suprato tą varpo kalbą; suprato ir tie laukai, kurie paliko po jų kojomis.

Algis su arlekinu skrido dar greičiau, ir netrukus jie išvydo New Yorką, didį miestą, kuris nė nemanė gesinti žiburių. Pasiekę namus, jie vėl įsmuko pro langą į kambarį. Pastatė žirgus. Algis atsisėdo prie stalo, o arlekinas dar vartė knygų lapus ir aiškino, ką jie buvo matę.

Tuo tarpu iš kaimynų grįžo mama.

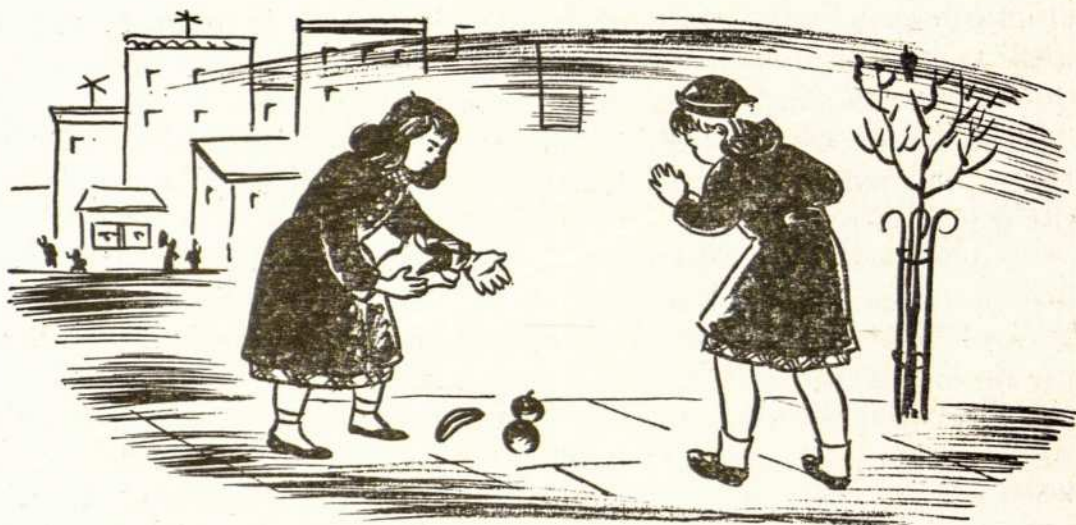
— Tu miegi prie stalo, — ji paglostė jo galvą. Algis pašoko ir ėmė trinti akis.

— Mama, aš buvau Kaune, Karo muziejuje, girdėjau Laisvės varpą skambant.

— Tu sapnavai, Algiuk!

Algis pasižiūrėjo į stalą. Ten šypsojosi arlekinas ir viena akim merkė tylėti. Prie knygų lentynos stovėjo abu žirgai, šlapiais, suprakaitavusiais karčiais, o toliau buvo praviras langas. Algis priėjo prie lango ir vėl klausėsi tolimojo varpo balsų.

Plyšo maišiukas ir pabiro vaisiai.

VASARIO 16

N. BUTKIENĖ

Nors Katrytė ir mokėjo gerai sugyventi su berniukais, bet visą laiką troško susirasti kaimynystėje draugę. Pagaliau jos troškimas išsipildė. Kartą, eidama iš mokyklos namo, ji pamatė, kaip vienai jos ūgio mergaitei plyšo maišiukas ir ant šaligatvio pabiro vaisiai. Katrytė šoko padėti mergaitei. Berinkdamos vaisius, jos išsikalbėjo. Paaškęjo, kad abi gyvena netoli viena kitos, bet lanko skirtingas mokyklas, todėl anksčiau ir nesusitikdavo. Mergaitės vardas buvo Mildutė. Ji pažadėjo aplankyti Katrytę ir drauge atsivesti savo mažąjį broliuką Algiuką.

— Ateik dažniau pas mane, — pasiūlė Katrytė Mildutei. — Mes esame keturi: aš turiu broliuką Jonuką, be to, kaimynystėje gyvena du berniukai, Petriukas ir Mikutis. Kai bus mūsų daugiau, galėsime geriau pažaisti.

— Ar tavo berniukai norės žaisti su Algiuku? Jis tebelanko darželį.

— Tik atsivesk, viskas bus gerai, — ramino Katrytė.

Jonukas, pamatęs Algiuką, apsidžiaugė, kad bus daugiau berniukų, o Mikutis su Petriuku taip pat buvo patenkinti. Žinojo, kad bus už juos jaunesnis, tai ir jie turės kam vadovauti.

Artinosi vasario 16-toji. Ši šventė iš ryto turėjo būti atšvęsta jų mokykloje. Jonukas, kaip skautas, buvo gavęs užduotinį padėti svečiams surasti vietas; Katrytė dalyvavo patriotinių eilėraščių deklamacijoje; Mikutis ir Petriukas buvo užimti gyvame paveiksle.

Bet Jonukas galvojo, kaip šią šventę atšvęsti savo būrelyje. Jis

girdėjo iš tėvų, kaip iškilmingai buvo švenčiama Vasario Šešioliktoji Lietuvoje. Ten po pamaldų buvo rengiamas paradas prie Karo Muziejaus. Į paradą atvykdavo ir pats prezidentas. Muziejaus sodnely buvo uždedamas vainikas prie paminklo Nežinomajam Kareiviui. Muziejaus bokšte suskambėdavo Laisvės varpas, kurį padovanojo Amerikos lietuviai. Jonukas nutarė suruošti panašias iškilmes ir čia. Jis sukvietė draugus ir pranešė jiems apie savo sumanymą. Visi jam pritarė.

Kadangi to namo, kuriame gyveno Mikutis ir Petriukas, kiemas buvo didesnis, tai nutarė tame kieme ir šventę suruošti. Berniukai sugalvojo iš kartoninių dėžučių pastatyti bokštą, kuris turėtų vaizduoti Karo Muziejaus bokštą ir kartu paminklą Nežinomam Kareiviui. Bokšto viršūnėje turėjo būti iškelta lietuviška vėliava.

— Neužmirškite taip apsivilkite, kad atrodytumėt panašūs į kareivius. Kariškų uniformų juk mes neturime. Aš pats vilkėsiu savo skautišką kostiumą.

— O mes su Mildute būsimės su tautiškomis suknelėmis, — pasakė Katrytė.

— Puiku! — pritarė Jonukas. — Tik jūs, mergaitės, pasirūpinkite nupinti vainiką, kurį mes padėsime Nežinomam Kareiviui.

— Bet iš ko mes žiemą nupinsime vainiką? — padejavo Mildutė.

— Padarysime popierines gėles. Aš moku, — nuramino ją Katrytė.

Pasilikę vieni, Mikutis su Petriuku ilgai tarėsi, kaip jiems apsivilkite.

— Tu turi kaubojišką kostiumą, — pasakė Mikučiui Petriukas. — Prisikabinsi prie kelnų kišenės revolverį ir bus panašus į karišką.

— Ir tavo David Crackerio neblogesnis, — atsakė Mikutis.

Tuo būdu Petriuko ir Mikučio apdarų klausimas buvo išspręstas. Paskirtą valandą vėl visi susirinko. Berniukai pastatė bokštą, mergaitės atnešė vainiką.

— Trūksta Algiuko, — pastebėjo Katrytė.

Bet ir jis tuo metu pasirodė kiemo vartuose. Algiukas atbėgo apsivilkęs indėnų kostiumu, su būgnu rankose.

— Būgnas! Būgnas! — apsidžiaugė visi, nekreipdami dėmesio į jo indėnų kostiumą.

— Mes žygiuosime su lietuviška daina, — paaikškino Jonukas.

— O ką aš darysiu su būgnu? — paklausė Algiukas. — Juk pats sakei, kad reikia muzikos

— Tu tol muši į būgną, kol mergaitės uždės vainiką, o mes, berniukai, atiduosime kareivišką pagarbą. Dabar išsirikiuokim. Mergaitės eis priešaky ir neš vainiką. Paskui aš eisiu, kaip parado vadas; paskui Mikutis ir Petriukas, o paskutinis eis Algiukas su būgnu.

Taip išsirikiavę, vaikai pradėjo žygiuoti, artindamiesi prie bokšto ir giedodami himną: Lietuva, Tėvynė mūsų...

Mikučio ir Petriuko tėvai, išgirdę vaikų chorą, pasirodė languose.

— Tik paklausyk, kaip išdidžiai skamba lietuviškas himnas jų lūpose, — pasakė Petriuko tėvas.

— Ir mergaitės — tikros lietuvaitės, — pridėjo Mikučio motina, ir jos akyse pasirodė ašaros.

Abi motinos, žiūrėdamos į šį paradą, šluostė akis. Jos meldėsi, kad paaugę sūnūs ir dukterys tikrai garbingai žygiuotų laisvoje nepriklausomoje Lietuvoje.

OI, ŽYDĖK, ŽYDĖK, SAUSA OBELELE

(lietuvių liaudies daina)

— Oi, žydėk, žydėk, sausa obelėle,
Oi, žydėk, žydėk, sausa be lapelių.

— Oi, kaip man žydėt, sausai obelėlei,
Oi, kaip man žydėt, sausai be lapelių?

O kas man sukraus žaliuosius lapelius,
O kas man surinks raudonus žiedelius?

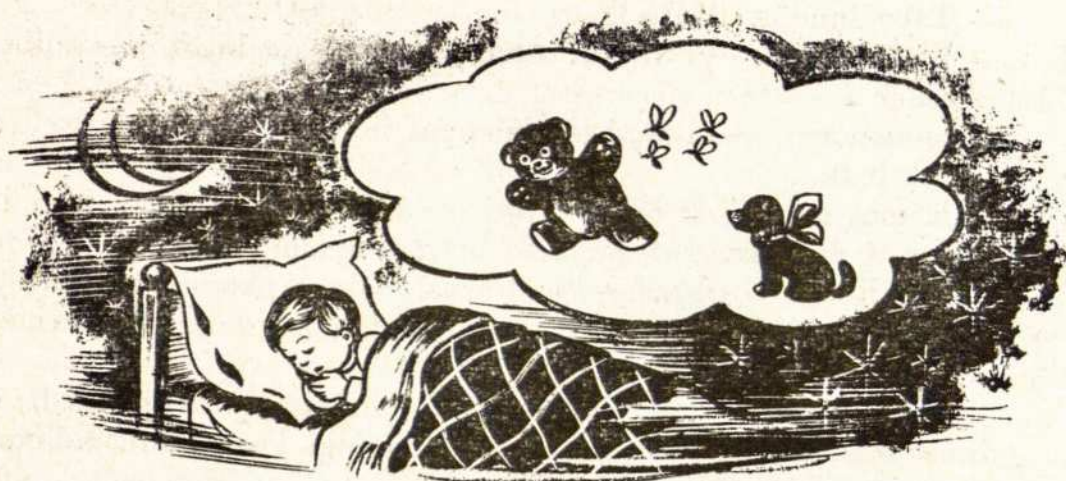
— Naktelė sukraus žaliuosius lapelius,
Saulutė surinks raudonus žiedelius.

— Oi, tekėk, tekėk, jauna našlaitėle,
Oi, tekėk tekėk, jauna be tėvelių.

— Oi, kaip man tekėt, jaunai našlaitėlei,
Oi, kaip man tekėt, jaunai be tėvelių?

O kas man paskirs didelę dalelę,
O kas man sukraus baltąjį šarvelį?

— Dievulis paskirs didžiąją dalelę,
Žmoneliai sukraus baltąjį šarvelį.

Širšės meškiną užpuolė.

KARTŪNAI

JONAS RŪTENIS

Poviliukas atsigulė visu pusvalandžiu vėliau. Svaigo galva ir merkėsi akys.

Valandėlę gulėjo augštiekninkas, mažytes, mieguistas akeles įbedęs į lubas, kurias tėvelis neseniai išdažė. Dabar jos buvo baltos, žvilgančios, tik kairiajame kampe truputį įskilusios. Įskilimas iškreivotas aštria linija.

Poviliukas matė, kaip toji linija juda, raitosi, sukinėjasi ir retkarčiais atrodo, lyg būtų jūrų plėšiko kepurė. Tokią turėjo ir Poviliukas. Arba, žiūrėk, sukrutės ir susisuks į kaubojiškus batus. Kartais išsiriečia kaip pirštuota beisbolo pirštinė.

Poviliukas, žinoma, netikėjo, kad palubėje įbrėžtoji linija judėtų. Jis žinojo, kad jam tik taip rodosi. Visą dieną žaidęs, jis dar nepamiršo nei batų, nei pirštinės, nei kepurės. Užtat jie ir maišosi prieš besimerkiančias akis.

Poviliukas įsikniaubė į pagalvę ir jau rimtai ruošėsi užmigti.

— Cha - cha - cha! — staiga rikterėjo kažkas.

— Kas ten? — paklausė Poviliukas.

— Tai aš!

— Kas tu toks?

— Argi nematai? Žiūrėk, tik tu gerai įsižiūrėk!

— Aš miego noriu. Pavargęs... Kas jūs tokie?

— Tavo žaislai.

— Žaislai!?!...

— Taip. Pavyzdžiui, aš.

— Kas tu toks?

— Tavo šunelis. BLAKIS.

— Blakis!? Ciū - ciū - ciū! Ateik čia. Šok ant lovos, — vadino Poviliukas.

— Ir aš noriu, — sucypė beždžionytė.

— Šok ir tu...

— Ir mes norim! Ir mes norim! — šaukė dabar visi žaislai ir tiesė kaklus iš popierinės dėžės. Kiti net ant grindų iššoko.

— Negalima! — riktelėjo Poviliukas.—Mano patalą supurvinsit.

Meškinas subaubė ir atsisuko į visus pabudusius ir iš popierinės dėžės išlindusius žaislus.

— Vyrai, matot, nėra tvarkos. Blakiui ir tai pamaivai beždžionei galima, o mums ne. Mes, matyt, nereikalingi Poviliukui. Keliaukime geresnio šeimininko jieškot.

Poviliukas išsitiesė augštiehninkas ir vos viena akyte bežiūrėjo į lubas. Kreivasis įbrėžimas vėl sukrutėjo.

— Kas tai? — paklausė Poviliukas.

— Bus vaidinimas.

— Koks vaidinimas?

— Kartūnus vaidinsime! — riktelėjo ištįsusių kaklu Donaldukas.

Poviliukas mostelėjo ranka:

— Leidžiu!

— Pradėkime!

Daugumas žaislų išsirikiavo pasienyje. Tik artistai susispietė lubų kampe ir kažką tarp savęs tarėsi. Liuokterėjo jų būrin ir BLAKIS. Jų buvo dešimts. Pasitarę, kiti išsiskirstė. Beliko trys: BLAKIS, DONALDUKAS ir MEŠKINAS, kuris buvo pats didžiausias ir dėvėjo piratišką Poviliuko kepurę.

— Ei! — riktelėjo Donaldukas. — Tu ten, Raudonoji Gaisrininkų Mašina, įjunk motorus ir savo prožektoriais apšviesk sceną.

— Antrajame veiksmo šviesi tik vienu prožektorium. Dabar šviesk dviem! — rėkavo Blakis.

— Kas čia bus? — sumurmėjo Poviliukas.

— Pamatysi. Suvaidinsime, kaip gaisrininkas Blakis ir policininkas Donaldukas pagauna didįjį nenaudėlį, piratą Meškiną. Bus kartūnai!

Poviliukas, versdamasis ant kito šono, vėl mostelėjo ranka.

— Sutinka! — riktelėjo pasienyje susispietę žaislai. — Sutinka! Staiga viskas nutilo. Dingo iš virtuvės besiveržiantis šviesos ruoželis. Matyt, Poviliuko mamytė, apsiruošusi, nuėjo gulti.

— Šviesą! — riktelėjo Blakis.

Raudonoji Gaisrininkų Mašina suūžė, ėmė spragsėti ir netrukus įžiebė abi didžiausias šviesas.

— Dešinēn! Dešinēn! — rēkavo Blakis.

Vaidinimas prasidėjo.

Išlindo Meškinas, išsišiepęs, blizgančiais, aštriais dantimis. Ant galvos pūpsojo piratiškoji kepurė. Jis buvo susijuosęs raudonu kaspinu, o už juostos kyšojo lenktas durklas.

— Čia turi būt! Čia! — maurojo Meškinas, čiupinėdamas medžio kamieną. Jis niekaip negalėjo surasti slaptų avilio durų.

— Ką užuodi? — paklausė Donaldukas.

— Medų, kvaily, ką gi daugiau, — atrėžė Meškinas.

— Ar tai tavo medus?

— Mano... Cho cho! Juokingas tu, aš gi ne širšė, kad medų avilin kraučiau. Va mano avilis, — glostydamas savo apvalainą pilvą, kvatojosi Meškinas.

Tuo tarpu iš medžio plyšių išlindo širšės ir kaip pašėlusios ėmė zyzti:

— Vagis! Vagis! Areštuokit jį, ponas policininke!

— Visų įstatymų vardu draudžiu tau taip elgtis! — riktelėjo Donaldukas.

— Įstatymų, sakai? Cho, cho, cho! Įstatymų! Man, girių piratui, Meškinui, nėra įstatymų!

— Jei taip, tai ginsimės pačios! — vienu balsu sušuko širšės.

Ir širšės puolė Meškinui į kudlas.

Iš karto Meškinas tik juokėsi, bet kai širšės prasiskverbė pro jo storus kailinius iki plikos odos ir pradėjo gelti, jis nebežinojo, kur dėtis. Palikęs medį, vartėsi, trynėsi, unkštė ir pagaliau pasileido bėgti, visa gerkle šaukdamas:

— Atstokit nuo manęs, nenaudėlės! Atstokit!

Širšės nepasidavė. Gėlė, kur tik pakliuvo.

Donaldukas su Blakiu stovėjo ir kvatojosi.

Staiga iš lovos pašoko Poviliukas ir sušuko:

— Mamyte, mamyte, širšės mano Meškiną užpuolė.

— Juk tu, Meškiną apsikabinęs, sapnuoji. Niekas jo neužpuolė. Miegok, Poviliuk, — ramino mamytė.

Poviliukas vėl ėmė snausti, patenkintas, kad tebūta sapno.

— Gaila, bet mano arklys negalētu abieju panešti.

INDĒNAS IR RAITELIS

(Kostarikiečių pasaka)

Vieną dieną vargšas indėnų ūkininkas keliavo į Nikają, į dideles šv. Panelės iš Guadalupo iškilmes. Bet nuotolis nuo Gražiųjų Kalnų papėdės iki Nikajos buvo tolimas, o jo pečius slėgė sunkus kelionės krepšis su maistu. Diena buvo karšta, kelias dulkėtas. Pavargęs indėnas atsisėdo medžio paunksnėje pasilsėti.

Tik jam atsisėdus po medžiu, kelyje pasirodė raitelis. Prijojęs medžio pavėsi, raitelis taip pat sustojo ir leido arkliui pasiganyti po žolę. Pamatęs indėną, jis linkterėjo galva ir tarė:

— Buenos dias! Laba diena!

— Buenos dias! — atsakė kaimietis.

Indėnas pažvelgė į arklių ir pagalvojo, kaip būtų gera, jeigu ir jis galėtų joti. Tada jam nereikėtų tempti sunkaus krepšio. Ir draugiškai paklausė raitelį:

— Kur jojate, sinjore?

Į Nikają, — atsakė raitelis.

— Tik pagalvokit, koks sutapimas! — sušuko kaimietis. — Ir aš keliauju į Nikają, į šv. Panelės atlaidus.

Raitelis tikrai kryptelėjo pečiu ir nieko nebesakė.

— Sinjore, — kalbėjo toliau indėnas: — Kelias į Nikają tolimas, saulė kepina, o mano krepšis labai sunkus. Ar neleistumėt ir man keltą mylių pajojėti ant jūsų arklio?

Raitelis pažvelgė į indėną, paskui į jo naštą, pakratė galvą ir atsakė:

— Gaila, bet mano arklys negalėtų mūsų abiejų ir jūsų nėsulio pānešti.

Indėnas nesupyko už tai, kad raitelis atsisakė padėti. Jis tik paklausė nuolankiai:

— Sinjore, jeigu mano krepšis su maistu turėtų kojas, nebūtų jokios bėdos. Bet dabar aš turiu jį tempti ant savo pečių. Būkit geras, paimkit jį ant arklio nugaros ir panėšėkit iki Nikajos, o aš seksiu iš paskos pėsčias.

Bet ir dabar raitelis pakratė galvą.

— Aš negaliu apkrauti savo arklio tokia našta. Jam būtų persunku.

Tai taręs, raitelis paragino arklį ir nujojo į Nikajos pusę.

Indėnas ilgai žiūrėjo į atsitolinantį raitelį. Kai tasai dingo iš akių, jis tik atsiduso ir tarė sau:

— Nieko nebus, reikės pėsčiam vilktis tiek kelio. Kad atsirastų daugiau jėgų, turiu gerai užvalgyt ir pasistiprint.

Jis atsirišo krepšį, išsiėmė mangos, fygų, džiovintos žuvies ir kito maisto, ir užsiliedamas vynu, stipriai ir sočiai užvalgė.

Tuo tarpu turtingas ir išdidus raitelis pradėjo galvoti apie indėną, kuris prašėsi jo pagalbos. “Ką gi mano draugai būtų pasakę, jeigu būtų pamatę mane tempiant indėno krepšį?” Jis niekaip negalėjo iš galvos išmesti to krepšio. Pro maišo skyles jis matė mangos ir fygų, ir net atrodė, kad vyno bonkos kaklas ten kyšojo. O saulė kepino be pasigailėjimo. Raitelis pasijuto alkanas ir ištroškęs. Iki Nikajos dar buvo labai tolimas kelias. Staiga jis sustabdė arklį, sakydamas pats sau: “Buvau kvailas, kad nepaėmiau kaimiečio krepšio su maistu ir gėrimu. Nėra abejonės, kad jis būtų su manim pasidalijęs ištekliais”.

Jis pasuko arklį atgal ir grįžo ten, kur ilsėjosi indėnas. Atjojo kaip tik tuo laiku, kada indėnas jau tvarkė savo ryšulį, o po medžiu, ant žemės, buvo primėtyta maisto liekanų.

— Žiūrėk, — kalbėjo raitelis, — aš viską pergalvojau ir nutariau pagelbėti tau nešti krepšį. Dėk čia ant arklio nugaros.

Indėnas nusišypsojo.

— Labai jums ačiū, sinjore, — atsakė jis. — Jūs esat labai malonus. Bet dabar viskas pasikeitė. Aš pavalgiau, ir jaučiuos daug stipresnis. O ir mano krepšis pasidarė žymiai lengvesnis. Taigi pabaigsiu nusikasti iki Nikajos, nebesudarydamas jums jokių nepatogumų.

Jis užsimetė ant pečių krepšį ir nuėjo sau vienui vienas į Nikają.

Raiteliui nieko kito nebeliko, kaip tik joti toliau, galvojant apie gardžius pietus, kurių jis neteko tik todėl, kad atsisakė kitam žmogui gera padaryti, nors jis tai labai lengvai galėjo.

— Gur, gur! Aš tave suėsiu, — sakė meškinas.

MAŽOJI LIZA

(švedų liaudies pasaka)

Buvo kartą Švedijoje maža mergaitė, vardu Liza. Ji gyveno su savo tėveliu ir mamyte mažame, raudoname namelyje.

Mažosios Lizos motina pasiuvo jai apelsino spalvos suknelę. Paskui dar pridėjo prijuostę su raudonais dryžiais, raudoną kepuraitę ir mėlyną skarytę. Tėvelis jai nupirko porą raudonų batukų ir labai gražų mėlyną lietsargiuką, kuris nepaprastai tiko prie jos suknelės.

Būtumėt matę, kaip ji gražiai atrodė naujuos drabužėlius!

— Esu gražiausia mergaitė visoj Švedijoje! — galvojo mažoji Liza.

Vieną dieną motina tarė Lizai:

— Užsivilk gražiausią suknutę ir apsiauk naujausiais batukais, nes šiandien eisi senelės aplankyti. Aš jai iškepsiu pyrago dovanų. Eik keliu tiesiai per girią, ir bematant pasieksi senelės namelį.

Lizai taip patiko motinos pasiūlymas, kad ji net rankom suplojo. Tik pagalvokit, ji eis pati viena aplankyti senelės, kuri gyvena toli didžiojo girioj! Ji net galės pernaktoti ten ir pasiklausyti nuostabių senelės pasakų.

Mažoji Liza prižadėjo niekur neiškrypti iš didžiojo kelio, pabučiaavo mamą atsisveikindama ir, užsidėjusi ant rankos krepšį, iškeliaavo.

Vėsu ir gera buvo keliaut per girią, o ypač jai patiko paukščių čiulbėjimas. Paėjusi geroką kelio galą, mažoji Liza pamatė pakelėje raudonuojančias laukines žemuoges.

— Kokios jos gražios, o aš taip ištroškus, — tarė mažoji Liza, ir sustojusi, pradėjo rašyti žemuoges. Jos buvo tokios gardžios, kad mažoji Liza valgė ir valgė, ir vis negalėjo atsivalgyti. Juo toliau ji ėjo, juo didesnės ir raudonesnės buvo žemuogės. Netrukus ji nuėjo labai

giliai į girią. Jau buvo pervėlu, kai ji prisiminė motinai duotą pažadą neišklysti iš didžiojo kelio.

— Ką aš dabar darysiu? — pradėjo verkti mažoji Liza.

Kaip tik tuo laiku pasigirdo duslus maurojimas. Pakėlusį galvą, mažoji Liza išvydo besiartinantį didžiulį meškiną.

— Gur, gur! Aš tave suėsiu, — sakė meškinas.

— Būk geras, neėsk manęs, dėduli, — maldavo mažoji Liza. — Aš atiduosi tau prijuostę su raudonais dryžiais ir mėlynąją skarytę, tik palik mane gyvą.

— Gerai, — atsakė meškinas. — Jeigu atiduosi man prijuostę ir mėlynąją skarytę, tai paliksiu tave gyvą.

Mažoji Liza atidavė meškinui prijuostę su raudonais dryžiais ir mėlynąją skarytę. Meškinas užsidėjo juos ir nutraukė sau tolyn, linksmai dainuodamas:

— Dabar aš esu gražiausias meškinas visoje girioje!

Vargšė mažoji Liza! Jai ašaros pradėjo riedėti iš akių. Čia aplinkui augo tiek daug medžių, kad ji nebežinojo net į kurią pusę sukti. Staiga pasigirdo bausis kaukimas ir pasirodė piktas vilkas. Apsilaižydamas, pradėjo vilkas juoktis:

— Cha, cha, cha! Tai dabar aš tave gardžiai suėsiu!

— Būk geras, dėduli pilki, neėsk manęs, — maldavo mažoji Liza. — Jeigu paliksi mane gyvą, aš atiduosi tau apelsino spalvos suknelę:

— Kad tavo suknelė man bus permaža, — atsakė vilkas.

— Gal galėtum užsimaut ją vietoj kepurės? — pasiūlė mažoji Liza.

— Čia tai gera mintis! — nudžiugo vilkas, užsidėdamas ant galvos jos suknelę ir sakydamas sau: — Dabar aš esu pats gražiausias vilkas visoj didžiojo girioj.

Mažoji Liza ėjo toliau. „Kad nors atrasčiau kelią namo,“ dūsavo ji. Bet kaip tik tuo metu pasigirdo keisti garsai. Šį kartą prieš ją išdygo didelė, ruda lapė.

— O, kokie bus puikūs pietūs! — apsidžiaugė lapė. — Nejudėk, aš tave tuoj suėsiu.

— Neėsk manęs, lapute, — maldavo mažoji Liza. — Aš atiduosi tau gražųjį lietsargiuką, tik palik mane gyvą.

— Tikrai gražus tas tavo lietsargiukas, — atsakė lapė. — Jeigu man jį atiduosi, tai paliksiu tave gyvą.

Mažoji Liza atidavė jai savo gražųjį lietsargiuką, ir lapė linksmai nubėgo tolyn, kartodama:

— Dabar esu pati gražiausia lapė visoj girioj.

Vargšė mergytė, kaip ji pradėjo verkti! Juk ji viską turėjo atiduoti, tik raudona kepuraitė ir raudoni batukai beliko. Net krepšelį su

pyragu pametė. Ji gal užmiršo krepšelį tada, kada meškinas ją taip išgąsdino. Nežiūrint visko, mažoji Liza stengėsi kaip galima drąsiau keliaut per girią, tuo tarpu šešėliai darėsi vis tirštesni ir tamsesni. Juodame danguje pradėjo mirgėti šviesios žvaigždės, tik mėnulyje sėdįs senukas linksmai šypsojosi jai. Pavargusi, mažoji Liza atsisėdo ant didelio akmenio pasilsėti. Ji galvojo apie savo gražiuosius drabužėlius, kurių neteko, apie mamytę, kuri pasiliko ramioj trobelėj, apie senele, kuri laukė jos ir nesulaukė. Ji dabar buvo vienui viena, paklydusi didžiulėj girioj. Ir kad pradės verkti!

Staiga išgirdo balselį netoliese:

— Ko dabar verki, mergyte?

Prie savo kojų mažoji Liza pamatė beuostantį triušiuoką.

— Jeigu man neatsakysi, — kalbėjo triušis, kraipydamas rūžavas ausytes, — tai aš turėsiu toliau bėgti, nes labai skubu. O, bet kokie gražūs tavo batukai! Gal galėtum padovanoti man, kad galėčiau greičiau bėgti?

— Pasiimk juos, pasiimk, triušeli, — atsakė mažoji Liza. — Netekau savo gražiųjų drabužėlių, tai man ir batukų nebereikia.

Ir ji atidavė triušiui savo raudonuosius batukus.

— Labai tau ačiū, — kalbėjo triušis, apsiaudamas jos batukais. — Tikrai esi maloni mergytė. Ir kadangi esi tokia gera, tai sėsk ant mano nugaros. Pamatysi, kaip greit mes nukeliausim.

Mažoji Liza atsisėdo ant jo nugaros, ir jie nušvilpė kaip vėjas. Galit būti tikri, kad ji laikėsi stipriai įsikabinus abiem rankom — ji nenorėjo nugriūti.

Taip jiems laimingai belekiant per girią, staiga pasigirdo baisus triukšmas.

— O! — sušuko mažoji Liza, — tai tikriausiai bus meškinas, vilkas ir lapė, kurie norės mane suėsti. Skubėkim greičiau iš čia!

— Nebijok, mažoji Liza, — ramino triušis. — Jeigu stipriai laikysies ant mano nugaros, niekas mūsų nepagaus. Aš galiu lėkti greičiau už visus girios gyventojus. Bet pirmiausia pažiūrėkim, kas čia dedas.

Ir jie pasislėpė už didelio medžio.

Mažoji Liza praskleidė šakas, ir ką ji pamatė? Ogi meškiną, vilką ir lapę, tarpusavy besibarančius ir besiginčijančius, kuris iš jų pats gražiausias visoje girioje. Jie barėsi piktai ir garsiai. Staiga jie numetė ant žemės drabužius, kad galėtų geriau kautis. Lapė gudruolė pradėjo bėgti ratu apie medį. Meškinas ir vilkas vijosi ją iš paskos. Pagaliau meškinas nutvėrė lapę už uodegos, o lapė nutvėrė vilką už uodegos. Vilkas gi nutvėrė trumpą meškino uodegą, ir taip lėkė visi trys aplink medį vis greičiau ir greičiau.

Tuo metu, kai jie taip vaikėsi vienas kitą, mažoji Liza pamažėl prislinko ir pagriebė savo drabužėlius. “Jeigu jums nereikia tokių gražių drabužėlių, tai geriau aš juos pasiimsiu atgal,” pasakė ji. Bet meškinas, vilkas ir lapė buvo per daug užsiėmę, kad būtų galėję pastebėti ją. Jie vis labiau ir labiau niršo viens ant kito, ir vijosi viens kitą greičiau ir greičiau. Pagaliau pradėjo lėkti taip greit, kad mažoji Liza nebegalėjo jų matyti. Ji skubiai apsivilko ir, iškėlusi lietsargėlį, nuskubėjo prie triušio, kuris tupėjo už medžio ir jos laukė.

— Geriau bėkim iš čia, kol dar jie mūsų nepamatė, — sakė mažoji Liza, lipdama ant triušio nugaros. — Jeigu nuneši mane tiesiai pas mamą ir tėtę, tai aš tave pavaišinsiu karštais blynais.

— Gerai, taip ir padarysiu, — atsakė triušis, lėkdamas, kiek kojos išneša.

Netrukus jie atsirado namie. Galit įsivaizduot, kaip nustebo mažosios Lizos motina, pamačiusi savo dukterį jojančią ant triušio nugaros. O dar labiau nustebo, kai išgirdo, kas mažajai Lizai buvo atsitikę didžiulėj girioj.

— Matai, kas atsitinka, kai vaikai mamos nepaklauso! — barėsi motina. — Sakiau tau, kad nesuktum iš didžiojo kelio.

Ir vistiek motina buvo labai laiminga, kad jos dukrelė sveika namo sugrįžo, atleido jai viską, o paskui pasakė:

— Dabar iškelkim vaišes ir prikepkim karštų blynų, taip, kaip tu esi triušiui pažadėjus.

Tuo pat užkūrė pečių, ir netrukus visas namas prisipildė gardaus karštų blynų kvapo. Jų prikepė didžiausias krūvas. Paskui visi susėdo už stalo — ir mažoji Liza, ir gerasis triušis, ir tėvelis su mamyte. O žinotumėt, kaip gardžiai jie valgė! Kad nepameluočiau, pasakysiu ir kiek jie suvalgė: triušis suvalgė penkias dešimtis devynius blynus, Lizos mama — septynias dešimtis, jos tėvelis — aštuonias dešimtis du, o pati mažoji Liza, būdama labai išalkus, suvalgė šimtą ir tris dešimtis tris blynus! Ar galite patikėti, kad ji tiek daug suvalgytų?

MIKYTOS PASAKA

J. KUZMICKIS

*Vaikai paikai, striku strioku, —
daugel pasakų aš moku!
Vaikai paikai, tyku ša:
buvo senis Mikyta.*

*Kelnes lopytas nešiojo,
niekuomet neišsižiojo,
čiulpė liurką pa-pa-pa,
metų buvo jam kapa.*

*Dzingu-lingu senis ėjo,
už tvoros katė tupėjo.
Šakar makar jo barzda,
tarkšt-patarkšt riesta lazda.*

*Matė katinas barzdele,
miau-kurniau ir capt kaip pelę!
Griuvo žemėn Mikyta, —
Tai ir pasaka baigta.*

DIEVO DALIA

(lietuvių liaudies pasaka)

Gyveno kartą žmogus, kuris turėjo tris sūnus. Dviem iš jų labai sekėsi, o trečiam nesisekė. Tėvas padovanoja jam kokį gyvulį, žiūrėk, gyvulys nudvesia arba jį kas pavagia. Matydamas, kad jo sūnui taip labai nesiseka, padovanojo tėvas jam penkias avis ir liepė keliauti į pasaulį laimės jieškoti.

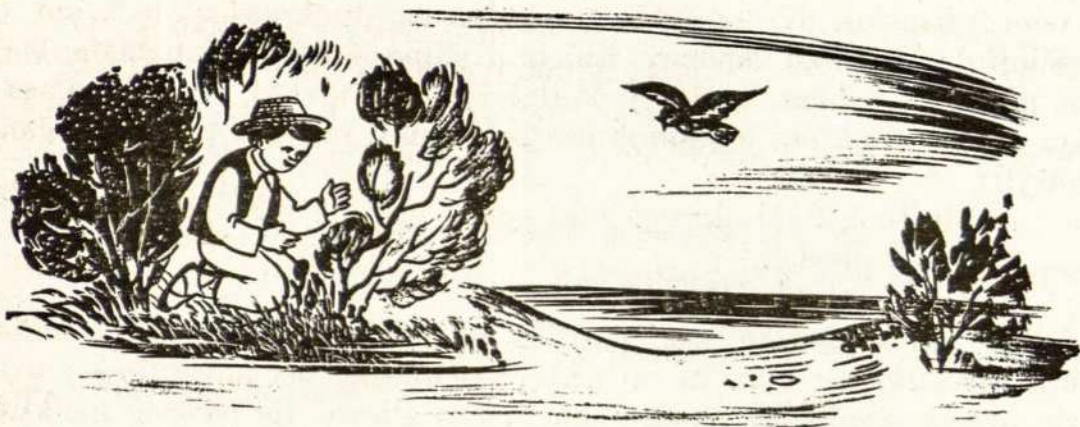
Pasiėmė sūnus tas avis ir varosi. Pakeliui buvo užėjęs į dvarą ir pradėjęs bandą ganyti, bet ir ten jam nesisekė; vilkai išnešiojo avis iš ganyklos, ir jis pasiliko vienui vienas, be nieko. Apleido dvarą ir keliauja toliau, ligi priėjo girią, o toje girioje stovėjo trobelė. Užėjo jis į tą trobelę, kur rado sėdintį senuką.

— Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus, — pasveikino jis senuką.

— Per amžių amžius, — atsakė senukas. — Kur keliauji?

— Pats nežinau, kur keliauju. Nebeturiu jokios dalios, man niekur nesiseka, nežinau, kur reiks pasidėti.

— Tai pasilik pas mane, — sako senukas. — Aš kasdien einu melstis, tai man valgyt išvirs.

Nuėjo vaikas pas tą šaltinį.

— Gera, galiu pasilikti, — atsakė nudžiugęs vaikas.

Kitą dieną senukas parodė jam, kur yra vandens šaltinis.

— Atsinešk iš ten vandens, — sako jis, — ir išvirk man valgyti, o aš jau einu melstis.

Nuėjo vaikas pas tą šaltinį. Žiūri, atlekia trys paukštės, pasideda ant žolės plunksnas ir maudosi. Vaikas taip ilgai užsižiūrėjo į jas, kad net užmiršo apie pietus. Kai pagaliau grįžo į trobelę su vandeniu ir ruošėsi virti, parėjo senukas ir sako:

— Kodėl gi tu man valgyt neišvirei?

— Kol suradau tą šaltinį, kol pasisėmiau vandens, kol namo parsinešiau, tai ir pavėlavau, — teisinosi vaikas.

— Kitą kartą nebesivėlink, o tai pavarysiu lauk, — pagrasė senukas.

Kitą dieną senukas vėl išėjo iš namų. Vaikas nuėjo vandens, vėl atskrido tos paukštės, vėl jis užsižiūrėjo į jas ir vėl neišvirė valgyti.

Vaikas mato, kad nebeišsiteisins, ima ir pasako visą teisybę:

— Atskrenda ten trys paukštės, pasideda plunksnas ant žolės ir ima maudytis. Aš taip ilgai užsižiūriu į jas, kad nė nepastebiu, kaip prabėga laikas.

— O ar žinai, kas tos paukštės? Tai tavo dalia atskrenda maudytis, — sako senukas. — Rytoj nueik ten ir pasislėpk už krūmo, kad jos tavęs nematytų. Pirmiausia atskris dvi paukštės, bet tos ne tavo. Palauk ligi atskris trečioji, jauniausia; kai tik ji pasidės plunksnas, pavok jas ir tol neatiduok, kol ji nepažadės tavo dalia būti. O kai pažadės, tai ir tada visų plunksnų neatiduok, bet parsivesk ją į trobelę.

Kitą dieną vaikas padarė taip, kaip jam senelis buvo pataręs. Nuėjo prie vandens, atsisėdo už krūmo ir laukia. Laukė tol, kol atskrido jauniausia paukštė, pasidėjo plunksnas ir įbrido į vandenį maudytis, tada jis priselino, pagrobė plunksnas ir laukia, kas bus toliau.

Pasimaudžiusios, dvi paukštės pasiėmė savo plunksnas ir nuskrido, o trečioji dar pasiliko vandeny. Kai ir ji išlipo iš vandens, pamatė, kad jos plunksnų nebėra. Ir šen ji žvalgėsi ir ten, niekur neranda. Pagaliau pamatė vaikina, jos plunksnas belaikantį, pribėgo prie jo ir ėmė prašyti:

— Broliuk dobiliuk, būk toks geras, gražink man plunksnas.

O jis jai atsakė:

— Būk mano dalia, tai gražinsiu.

Ką darys paukštė, negi pasiliks be plunksnų. Pažadėjo jo dalia būti, bet vaikiną ir dabar jai nedavė plunksnų, bet nusiviliojo į trobelę pas tą senuką. O senuko būta paties Dievo. Jis pavertė paukštę gražiausia mergaite ir tarė jai:

— Jis jokios dalios neturi. Apsiveskit abu, tai tu ir būsi jo dalia.

O žinoma, kaip Dievas sako, tai taip ir turi būti. Jie apsivedė, pasidarė turtingi ir abu laimingai gyveno. Jei nenumirė, tai ir šiandien tebegyvena.

PRIEŠGINA ŽMONA

(Norvegų pasaka)

Gyveno kartą kaimietis, kuris turėjo nelaimę vesti priešginą žmoną. Ji buvo tokia priešgina, kad ir priešginiausi ir labiausiai neišauklėti žmonės, palyginus su ja, atrodė nepaprastai mandagūs. Ir ji labai įkyrėjo kaimynams. Jeigu kas nors pasakydavo, kad ši sekmadienį kunigo pamokslas buvo labai gražus, tai ji tuoj atkirsdavo, kad niekam tikęs. Jeigu žuvininkas turėdavo tikrai silkių parduoti, tai ji būtinai įsigeisdavo lydzio. Jeigu tasai pasiūlydavo šviežios žuvies, tai ji prašydavo sūdytos, o jeigu jis turėdavo sūdytos, tai priešgina žmona būtinai reikalaudavo šviežios. Jei kas nors pastebėdavo, kad pučia rytys vėjas, ji atsakydavo, kad šiaurys.

Vieną dieną kaimiečiai ir priešgina žmona išėjo pažiūrėt rugių lauko. Jie perėjo į kitą pusę upės ir atidžiai žiūrėjo į grūdus.

— Rugiai bus pjautini antradienį, — pasakė jos vyras.

— O ne, — atsakė priešgina žmona. — Pirmadienį.

— Gerai, tegu jau bus pirmadienį, — nusileido jis. — Reiks pasikviest Halvardą ir Hansą į talką.

— Nieko panašaus! — atkirto priešgina žmona. — Tu pasikviesi į talką Torą ir Eriką.

Vargšas kaimietis jau buvo taip įpratęs jai nusileisti, kad ir ši kartą tepasakė:

— Žinoma, Torą ir Eriką.

Ir galvodamas garsiai, pridėjo:

— Išeisim pjauti septintą valandą ryto.

— Pusę septynių, — pataisė jo žmona.

— Atrodo, kad oras bus gražus šią savaitę, — kalbėjo jos vyras, žiūrėdamas į dangų.

— Ne, tikriausiai lis, — atsakė priešgina žmona.

Kiti kaimynai nusispjovė ir nuėjo sau, bet priešginos žmonos vyras nenusiminė.

— Ar lis ar saulė švies, vistiek paimsim dalges ir eisim rugių kirsti, — kalbėjo jis.

— Sakai, paimsit dalges? Nieko panašaus. Su žirklėmis kirpsit.

— Su žirklėmis? — nustebo jos vyras. — Kurgi tu matei rugius žirklėmis kerpančią? Mes pjausim su dalgėmis.

— Žirklėmis! — įsakinėjo priešgina.

Taip besiginčydami, jie priėjo tiltą.

— Dalgėmis! — atkirto piktai vyras.

— Žirklėmis! Žirklėmis! — rėkė priešgina žmona.

Ji buvo taip įpykus, kad nebematė, kur ejo, ir įkrito į upę. Ten buvo gilu, ir ji bematant pasinėrė. Kai ji pagaliau iškilo į viršų, ji nešaukė "Gelbėk!" ar "Padėk man išlipti iš vandens!", bet "Žirklės!" Ji dar kartą pasinėrė, ir kai ji vėl iškilo į paviršių, vyras tesuspėjo pasakyti "Dalgės!" ir vėl žmona dingo. Už akimirkos ji iškilo ir, burbuliuodama ir kosėdama, šaukė: "Žirklės, žirklės!" Paskui vėl pasinėrė, ir kai vyras ryžtingu balsu pasakė: "Bus taip, kaip aš sakau: pjausim rugius dalgėmis", tai priešgina žmona vėl iškilo, bet šį kartą jau buvo per daug nusilpus, kad begalėtų kalbėti. Ji tik pamosavo pirštais, duodama suprasti, kad reiks kirpti žirklėmis, ir vėl pasinėrė. Pasinėrė ir daugiau nebeiškilo.

Žirklėmis! Žirklėmis!

Dr. Vincas Kudirka, kuris parašė Lietuvos himną.

“VARPUI” SKAMBANT

A. GRIGAITIS

VEIKĖJAI:

JONAITIS — ūkininkas.

JONAITIENĖ — jo žmona.

ANTANAS — jų sūnus, 9 metų.

ONA — jų duktė, 8 metų.

PETRAS — kaimynų sūnus, 10 metų.

SABAITIS — elgeta — knygnešys.

ONUTĖ: (*įbėgus pirkion*) Mamute, aš tau gėlių parnešiau. Žinai, mamute, jų pilni mūsų upelio pakraščiai geltonuoja.

JONAITIENĖ: O kur taip ilgai buvote?

ONUTĖ: Pas tėtį. Mamute, kaip gražu laukuose! Tikras pavasaris: danguje vyturėliai “čyru-vyru”, pempės “gyvi-gyvi”. Nesinori pirkion grįžti.

JONAITIENĖ: O kur Antanukas, ar pasiliko pas tėvą?

ONUTĖ: Ne, mamute, mes kartu grįžome. Jis kieme su Rudžiu žaidžia. (*Ji deda parneštas gėles į puodą, o paskui stato ant lango*). O štai ir jis atbėga.

ANTANUKAS: Mamute, Rudis prašo valgyti.

JONAITIENĖ: Vaikai, pirma patys pavalgykite, paskui nunešit ir Rudžiui. Sėskite prie stalo, tuoj įpilsiu barščių. O kaip tėvui sekasi darbas?

ONUTĖ: Mamute...

ANTANUKAS: Tu tylėk, aš papasakosiu, tu nieko nenusimanai lauko darbuos. Mamute, tėvelis jau baigia kalnelį arti. Bėroji žagrę tempia labai gerai. O kumeliukas tik laksto aplink ir šokinėja.

JONAITIENĖ: Prie kumeliuko, vaikai, nelįskite, jis gal įspirti.

ONUTĖ: Ne, mamute, kumeliukas nesispardo. Jam labai patinka, kai aš pakasau kaklą.

ANTANUKAS: Kai mes su Onute žaisdami bėgam, tai ir kumeliukas paskui mus lekia.

ONUTĖ: Aš priroviau jaunos žolės, bet jis neėda.

JONAITIENĖ: Kumelės pienas jam gardesnis negu žolė. Palaukite, kai paūgės, tada ir žolę pradės ėsti.

ANTANUKAS: Mamute, mes su Onute jau pavalgėm, dabar nunešiu Rudžiui pusryčių.

ONUTĖ: Ir aš eisiu kartu.

JONAITIENĖ: Vaikai, aš papenėsiu Rudį, jūs pradėkit mokytis. Ne-trukus ir kiti vaikai ateis.

ANTANUKAS: Tai leisk, mamute, paimti elementorių.

JONAITIENĖ: Imk, ar aš neleidžiu.

ANTANUKAS: Bet tu ant jo sėdi.

JONAITIENĖ: Ar šitoj kėdėj?

ANTANUKAS: Taip, mamute, šitoj.

(Jonaitienė atsikelia, vaikai išima elementorių, kuris bu-vo paslėptas kėdės sėdynėje tarp dviejų dugnų.)

JONAITIENĖ: Kol ateis kiti vaikai, pirmiausia pakartokit abėcėlę, o paskui pradėkite slebizavoti.

(Jonaitienė, nunešus Rudžiui lakti, atsisėda ir vėl siuva. Antanukas su Onute pasideda ant stalo elementorių ir pradeda garsiai kartoti abėcėlę. Abu garsiai šaukia:

Ba, bė, bi, bo, bū.

Ca, cė, ci, co, cū.

Da, dē, di, do, dū...

Vėliau Antanukas, vaikščiodamas po kambarį, bė elementoriaus kalba:

Ta, tē, ti, to, tū.

Ma, mē, mi, mo, mū.

Ka, kē, ki, ko, kū.

La, lē, li, lo, lū.

Onutė, norėdama užrėkti Antanuką ir vaikščiodama kitoj kambario pusėj, tą patį dar garsiau kartoja).

JONAITIENĖ: Vaikai, neišdykaukit, rimtai mokykitės.

(Kieme suloja šuo).

JONAITIENĖ: Pažiūrėkit, kas ten kieme. Slėpkite elementorių.

ONUTĖ: *(žiūrėdama pro langą)* Petrukas ateina.

PETRUKAS *(įeina)*. Teta, buvau užėjęs pas Vincuką, bet jis serga. Vakar basas išbėgo palakstyti po kiemą ir peršalo. Dabar guli lovoj, kosėja ir geria ramunėlių arbatą su medum. Vincuko mama ir man įpylė puodelį, labai skani.

ANTANUKAS: Mamute, jei aš peršalčiau, ar ir man duotum arbatos su medum?

ONUTĖ: Tu negausi, tu išdykęs. Man tai duotų, jei susirgčiau.

JONAITIENĖ: Duosiu ir taip arbatos su medum, tik neperšalkit. O dabar pradėkim mokytis.

PETRUKAS: Teta, jūs vakar žadėjote papasakoti apie Lietuvą. Papasakokite daugiau.

ANTANUKAS: ir ONUTĖ: *(kartu)* Tikrai, mamyte, skaitysime kitą kartą, o dabar papasakok mums apie Lietuvą.

(Pabaiga kitame nr.)...

tokia buvo LIETUVA

VYTAUTAS — LIETUVOS VALDOVAS

V. ČIŽIŪNAS

VYTAUTAS KOVOJA PRIEŠ TOTORIUS

Toli, už kelių šimtų mylių į pietus nuo tikrosios Lietuvos, renkasi dideli būriai karių kovai prieš totorius.

Žygiuoja lietuviai ir žemaičiai, paties Vytauto vedami. Iš gudiškųjų ir rusiškųjų Lietuvos žemių telkiasi tenykščiai karių pulkai. Iš vakarų vyksta į talką Vytautui lenkai ir net... kryžiuočiai.

Visai šiai didžiajai kariuomenei paskirta susirinkti Kijeve, kur Vytautas jau iš anksto įsakė laikyti parengtas palapines už miesto ir daugybę ilgiausių stalų jiems maitinti.

Stebėjosi Kijevo gyventojai dar nematytais kariais, jų apranga ir ginklais. Dienomis šie vyrai užpildydavo miesto gatves prekiaudami, girtaudami, juokaudami ar dainuodami, naktimis gi — už miesto liepsnodavo tūkstančiai laužų po atviru dangumi, kur su ne mažesniu triukšmu, kaip ir dieną, rengėsi poilsiui.

Visi laukė vyriausiojo vado, Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto, kurio vis dar nebuvo Kijeve.

Kur ir prieš ką rengė šį žygį Vytautas? Kariai žinojo. Lietuvos valdovas ryžosi galutinai sulaužyti totorių galybę, grąžinti atbėgėlį Tochtamišių chanu ties Lietuvos sienomis gyvenantiems totoriams ir tuo būdu apsaugoti Lietuvą, Lenkiją ir kitus krikščionių kraštus nuo jų užpuldinėjimų.

Apie Vytauto rengiamą karą sužinojo ir popiežius Bonifacas IX-sis, kuris leido paskelbti kaip kryžiaus žygį. Visiems šio žygio kariams buvo suteikti tokie patys atlydai, kaip ir Šventosios Žemės (Palestinos) gynėjams. Tad ir pakilo daugybė riterių ir karių iš įvairių kraštų į talką Vytautui. Net ir kryžiuočiai, kurie tuo metu buvo taikoje su Vytautu, išsiuntė jam į pagalbą didelį būrį riterių.

Tai buvo nemažas Vytauto laimėjimas kitų valdovų akyse. Juk ligi šiol kryžiuočiai visą kovos už krikščionybę garbę sau tepripažino. Dabar jie tėra Vytauto talkininkai, o Vytautas, neseniai krikščionys Lietuvos valdovas, pats skelbia kryžiaus karą ir vadovauja jam!

Per visą 1399 metų birželio mėnesį besirenkanti kariuomenė pagaliau susilaukė ir savo vyriausiojo vado. Dar nematė Kijevas tokių iškilmių, kokias surengė jo gyventojai atvykusiam Lietuvos valdovui. Tačiau Vytautas, nemėgdamas ilgų iškilmių ir puotų, įsakė sparčiau rengtis žygiui.

Iškeliavo, išsundėjo Vytauto vedama kariuomenė tolyn padniep-riais į pietų rytus. Ten buvo iš visų Lietuvos kampų pulkai su savo vadais, sritiniais kunigaikščiais, buvo Lenkijos savanorių būriai, buvo Ordino rinktiniai riteriai, Moldavijos talkininkų būrys, po kelis ar keliolika savanorių - riterių iš kitų Europos kraštų, pagaliau ir Tochtamišiaus totorių pulkas. Tie tolimieji Padnieprio kraštai dar nematė tokios didelės krikščionių kariuomenės, išėjusios į žygį prieš totorių ordas*).

Ilgai žygiavo Vytauto kariuomenė, kol rugpjūčio pradžioje pasiekė V o r k s l o s upę, įtekančią iš rytų į Dnieprą. Vytautas tikėjosi užklupti totorius jų pačių gyvenamoje žemėje, nepasiruošusius. Tačiau kitoje Vorsklos pusėje jau stovėjo nemažas totorių būrys. Jo vadas Ediga siuntė pasiuntinius pas Vytautą, klausdamas, ko čia šis atkeliavęs su tokia didele kariuomene. Vytautas atsakė, kad atvykęs jų ginčų tvarkyti ir Tochtamišiaus į seną valdžią grąžinti. Kad totoriai priimtų Tochtamišių ir pripažintų Lietuvos valdžią šiuose kraštuose, Vytautas reikalavo ir kurio regimojo ženklo, būtent: totoriai turėjo išmušti Vytauto ženklą ant savųjų pinigų.

Gudrus Ediga ilgai derėjosi, net pats su Vytautu susitikdamas, ir vilkino atsakymą. Pagaliau atvyko prie Vorsklos krantų ir vyriausias totorių vadas Timur Kotlogas, didžiausias Tochtamišiaus priešas. Jis atmetė Vytauto taikos sąlygas.

Vytautas suabejojo, ar galės perkelti savo kariuomenę į kitą Vorsklos krantą, ir nutarė pasitraukti kiek atgal, prie kitos, jau kartą pereitos, upės. Tačiau totoriai neleido Vytautui persirikiuoti. Rugpjūčio 12 d. prieš pat saulėlydį totoriai puolė Vytauto kariuomenę.

Pradžioje krikščionys narsiai kovėsi ir persvaros jokia kovojanti pusė neparodė. Tik dienos šviesa sparčiai nyko. Milžiniški dulkių debesys, išdžiūvusioje stepėje**) sukelti, spartino artėjančią nakties tamsą. Didžiausio totorių kariuomenės spiečiaus apsupta, Vytauto kariuomenė pradėjo tirpte tirpti. Iš vokiečių ir lenkų, patekusių į pačią žiauriausią kautynių vietą, mažai kas gyvas beliko. Sparčiai temo. Pražūtis buvo neišvengiama. Lietuvos bajorai, kovėsi arčiau Vytauto, prikalbėjo jį ir jo broli Žygimantą bėgti iš mūšio lauko. Vytautas turėjo

*) Orda — totorių giminė, susiorganizavusi į valstybę. Tokios ordos, nepaprastai gausios žmonėmis ir karingos, ilgai klajodavo po Aziją ir rytinę Europą, kol sustodavo kur vietoje ir įsteigdavo sėslią totorių valstybę.

**) Stepė — dideli sausų pievų plotai.

UŽMUŠE KARALIVNAS PILKĄJĮ SAKALĘM

Senosios Lietuvos karys.

sutikti ir su būriu savo artimųjų, pasinaudojęs nakties tamsa, leidosi bėgti. Nors totoriai ir vijosi bėglius, bet šiems pavyko pasprukti ir išgelbėti gyvybę.

Smūgis ties Vorskla buvo negirdėtas - neregėtas: gal tik kokia ketvirtoji Vytauto kariuomenės dalis tesugrįžo į namus. Totoriai, vydamiesi pasitraukiančią sumuštą kariuomenę, atžygiavo iki Kijevo. Tačiau jie nepuolė miesto: kijeviečiams pasisekė numaldyti totorius, atsiperkant pinigais ir gausia kitų turtų duokle. Totoriai pasuko į šalį, nuteriojo didelius žemės plotus iki pat Lucko ir pasitraukė atgal.

Vytautui, taip pat ir visai Lietuvai, šis pralaimėtas karas atnešė daug nelaimei. Buvo prarasta didelė karinė jėga, žuvo daugybė kunigaikščių ir gabių Vytauto pagalbininkų, dideli pietinės Lietuvos plotai buvo totorių sunaikinti. Rytinių pakraščių kunigaikščiai pradėjo šiaušti prieš Vytauto valdžią. Smolenskas sukilo prieš Vytautą, ir ten grįžo į valdžią senas jo kunigaikštis. Vytautui teko ilgai kariauti, kol vėl užėmė Smolenską, vėl atstatė savo valdžią rusiškose Lietuvos rytų srityse.

Nelengviau buvo ir pačios tikrosios Lietuvos žemėse. Vokiečiai, nors ir taikoje su Vytautu būdami, žiauriai šeimininkavo Žemaičiuose, vertė gyventojus statyti naujas pilies ir mokėti didelius mokesčius, be to, draudė susižinoti su savaisiais kitoje Nevėžio upės pusėje. Sunku buvo ir Lietuvos pirkliams. Ordinas dažnai uždarydavo jiems ir jų prekėms sieną, taip pat neleisdavo svetimų kraštų pirkliams vykti į Lietuvą. Vytautas gerai suprato, kad tokia tariama taika su klastingu vakarų kaimynu neilgai betruks.

J. Zikaro kūrinys

Vytautas Didysis prie Juodųjų jūrų.

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI

Augo sode serbenta

Žaidėjai sustoja ratu. Žaidėjų skaičius porinis. Žaidėjai, susikibę rankomis, eina ratu ir dainuoja:

Augo sode serbenta,

Augo sode serbenta,

Augo sode, širdele, serbenta (kartoja, kol baigiasi žaidimas).

Pradėję dainuoti "Augo sode, širdele, serbenta," žaidėjai sustoja, pasileidžia rankomis ir pliaukštelia delnais. Iš anksto numatyta pora pasisuka į greta stovintį kitos poros narį. Prasilenkdami vienas pro kitą, eina ratu per alkūnes sulenktomis ir truputį virš pečių iškeltomis rankomis. Eidami ratu, prasilenkiant, kiekvienam priešais sutiktam (pradedant savo kaimynu) duoda ranką — vieną vienam, kitą kitam. Ištiestais pirštais paliečia sutiktojo rankos pirštus. (Visą laiką dainuoja "Augo sode, širdele, serbenta"). Susitikusi pora apeina ratą, sustoja, susiima rankomis, ir žaidimas kartojamas toliau, dainuojant kiekvieną posmą:

Žaliais lapais lapojo,

Žaliais lapais lapojo,

Žaliais lapais, širdele, lapojo (kartojama).

Paskui:

Krovė baltus žiedelius...

Nokin juodas uogeles...

Džiaugės visi paukšteliai...

Ne dėl visų paukštelių...

Tik dėl vieno paukštelio...

Augo kieme mergelė...

Džiaugės visi berneliai...

Ne dėl visų bernelių...

Tik dėl vieno bernelio...

Žilvitis

Sukasi mišrus ratelis ir dainuoja:

Išdygo žilvitis

Tėvelio dvarely,

Išdygo žilvitis

Tėvelio dvarely.

Ratelis pasileidžia, žaidėjai sukasi po du, susikibę rankomis per alkūnes, ir dainuoja:

Tai šičia, tai va kur

Tėvelio sodely (sukasi į vieną pusę),

Tai šičia, tai va kur

Tėvelio sodely (sukasi į kitą pusę).

Žaidimas kartojamas, tokiu pat būdu dainuojant: "Užaugo žilvitis, pražydo žilvitis" ir t. t.

Vilkas ir žąsys

Vaikai (žąsys), sustoję vienas už kito, laikosi vienas kito skverno. Priešais pritūpęs, vienas vaikas (vilkas) krapšto žemę. Pirmutinis vaikas (žąsinas) klausia:

— Vilkai, vilkai, ką kasi?

Vilkas: — Duobelę.

Žąsinas: — Ko jieškai?

Vilkas: — Adatėlės.

Žąsinas: — Ką siūsi?

Vilkas: — Maišelį.

Žąsinas: — Ką dėsi?

Vilkas: — Žąselę.

Žąsinas: — Iš kieno pulko?

Vilkas: — Iš tavo.

Žąsinas: — Aš neduosiu.

Vilkas: — Aš pagausiu.

"Vilkas" puola žąsų gaudyti iš galo. "Žąsinas" jas gina. Taip gauda iš eilės nuo galo, kol visas išgaudo. Tada "vilką" ir "žąsiną" ima vaidinti kiti vaikai ir žaidimą pradeda iš naujo.

TĒVELIO DOVANA

Domukas grīžo iš mokyklos ypatingai linksmas. Jis žinojo, kad šiandien jo vardinės, ir kaip paprastai, jo namie laukė dovana.

Parėjęs, jis metė knygas ant stalo, nusivilko švarką ir nubėgo tiesiai į tėvelio kambarį. Tėvelis kasmet jam duodavo vardinėms dovanų. Šį sykį jo nebuvo namie, bet ant stalo gulėjo kažkas pailgas, gražiai įrištas.

Jonukas atplėšė dėžę, ir jo akys nušvito. Prieš jį blizgėjo gražus šratų šautuvas. Domuko tėvelis, turbūt, nelabai noriai jį nupirko, bet matė, kad Domukas nebus linksmas be šautuvėlio — ir, matyt, pasigailėjo.

Tikriausiai šį sykį tėveliai išėjo maisto pirkti. Tad Domukas, radęs šalia šautuvo šratų, užsimetė švarką ir išbėgo laukan šautuvo išbandyti.

Lauke buvo prisnigta. Domukas sulipdė senį, atskaitė dvidešimt žingsnių ir, apsisukęs, pradėjo pyškinti.

Domukas buvo išmokęs šaudyti nuo savo draugo Miko. Bet jam greit nusibodo šaudyti į tokį lengvą taikinį ir pradėjo galvoti, gal rasti kokią kitą pramogą. Staiga jam į galvą atėjo mintis:

— Kodėl nepamėginti į žvirblius?

Kaip tik ant obels šakos atsitūpė pilkas žvirbliukas. Domuko širdis sudrebėjo, kai jis pradėjo taikyti į žvirbliuką. Paukštukas, rodos, tupėjo visai ramiai, tik kai jau Domukas norėjo paspausti gaiduką, jis ištiesė sparnus ir nuskrido į kaimyno kiemą.

“Didvyris” vėl jieškojo taikinio, tik ne lango, kaip mamytė sakė. Pro jį skrido pulkai paukščių, bet nė vienas arčiau nenutūpė. Sniegės jau baigė baltinti jo kepurę ir pečius. Domukas net pavargo, belaidamas rankoje šautuvą. Jis atsitūpė ant apsnigto akmens ir laukė. Į medį vėl įskrido mažas žvirbliukas. Domukas pakilo ir pradėjo taikyti. Mažasis paukštukas gyvai čiulbėjo supdamasis ant šakos. Dabar Domukas savo sustingusiais pirštais paspaudė gaiduką.

Vargšas paukštelis smarkiai suplasnojo ir krito žemyn.

Domukas ištārė:

— Bent sykį, kvailas žvirblis!...

Bet kai Domukas pasilenkė paimt mažyčio kūnelio, jam staiga pagailo nekalto paukščiuko.

— Kam man reikėjo jį šaudyt?

Nė nepajuto, kaip ašaros pradėjo riedėti skruostais. Pakėlė žvirbliuką ir lėtais žingsniais ėjo namo.

Tik dabar Domukas suprato, kodėl tėvelis taip nenorom pirko jam šautuvą.

Augis Sužiedėlis, V sk. mokin., 10 metų.

Brocktonas, 1955. XII. 10

HAMILTONO LIETUVIŲ MOKYKLOJE

Hamiltono miestas stovi prie pietinės Ontario ežero dalies, augštokų kalnų papėdėje. Tai gana graži vieta Kanadoje. Ten gyvena visokių tautų mišinys, jų tarpe yra ir apie 1.500 lietuvių, daugiausia neseniai atkeliavusių iš Europos.

1949 m. buvo įsteigta Lietuvių šeštadieninė mokykla, pavadinta Vyskupo Motiejaus Valančiaus vardu. Joje veikia šeši skyriai. Mokiinių yra apie 120. Mokyklai vadovauja labai darbštus mokytojas J. Mikšys. Jam talkininkauja keturi mokytojai ir lietuvių parapijos klebonas. Mokykloje mokomės lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, geografijos ir tikybos. Be to, turime tautinių šokių ir baleto grupes, kurioms vadovauja mokytoja A. Grajauskaitė. Tautinėse šventėse ir kitokiuose rengimuose jos labai gražiai pašoka. Pačioje mokykloje mes suruošiamės 2 ar 3 vaidinimus ir bendrą Kalėdų eglutę.

Mes mylime savo mokytojus už jų darbštumą, o mokytojai mus myli už tai, kad uoliai lankome lietuviškas pamokas.

Liuda Mačiulaitytė, Vyskupo Valančiaus Mokyklos VI skyriaus mokinė. Hamilton, Ontario. Kanada.

JUOKIMĖS

Pranukas: Vieną kartą aš susidūriau akis į akį su liūtu.

Jonytė: O, kaip baisu! O kas paskui buvo?

Pranukas: Liūtas pradėjo urgzti ir artintis į mane.

Jonytė: O kas tada? Kas tada?

Pranukas: Nieko ypatinga. Pasitraukiau nuo jo narvo ir priėjau prie kanarėlių.

Mama: Algiuk, ar tu esi pirmutinis klasėje?

Algiukas: Taip, mama. Pirmas įeinu į klasę ir pirmas išeinu iš klasės.

Garsus anglų rašytojas Jonathan Swift vieną rytą pastebėjo, kad jo batai tebėra purvini. Jis pasišaukė tarną ir klausia:

— Kodėl nenuvlei mano batų?

— Pagalvojau, kad neverta valyti žiemą. Išeisit laukan ir vėl susipurvins, — atsakė tarnas.

Rašytojas nieko nebesakė, bet kai atėjo pietų laikas, jis paėmė tarno lėkštę nuo stalo ir padėjo į spintą.

— Kodėl man nėra lėkštės pietums? — klausė nustebęs tarnas.

— Pagalvojau, kad neverta valgyti, — atsakė rašytojas. — Praeis kelios valandos, ir vėl isinorėsi.

PAŠTO Dėrūtė

LAIŠKAI REDAKTORIUI

Kaip sapnas vėl prabėgo vieneri metai. Laikas pratęsti prenumeratą. Siunčiu \$4 ir prašau vėl visus metus siuntinėti Eglutę, tą gražųjį laikraštuką, kurį vaikai taip noriai skaito ir semiasi iš jo lietuviškos dvasios.

Pas mus, Australijoje, dabar graži vasara, nors Kalėdos buvo šaltokos. Kūčių dieną krito ledai. Gražu buvo žiūrėti, kaip australų vaikai basi braidė po ledus, negalėdami atsidžiaugti, o mūsų vaikai klausė: "Gal ir čia bus lietuviškos Kalėdos su sniegu?" Gaila, Kalėdų pirmąją dieną vėl pasidarė šilta.

Dar kartą ačiū už Eglutę. Tegu Dievas laimina jūsų darbą.

Marija Juraitienė ir 5 mažieji
Enmore, Sydney. N. S. W. Australia.

REDAKTORIAUS ATSAKYMAI

Augiui Sužiedėliui, Brocktone, Mass. Spausdinu dabar. Rašyk daugiau. Mums tavo raštai patinka.

Petrui Šalčiui, Argentinoje, Buenos Aires. Gera padarei, kad užrašei pasaką. Kaip matai, spausdinu. Manau, kad ir "Eglutės" skaitytojams patiks. Kitą kartą užrašyk argentinų pasakų.

A. Žibui. Pasaką panaudočiau, jeigu nerašytum apie pakaruoklį. Parašyk linksmesnę dalyką.

L. Mačiulaitytei, Hamiltone. Ačiū, kad parašei apie savo mokyklą. Lauksiu parašant daugiau. Paragink, kad ir kiti tavo klasės draugai ką nors parašytų "Eglutei".

GALVOSUKIAI

NR. 1 MİSLIŲ ATSAKYMAI

1. Mėnulis, 2. Šaltis, 3. Liepsna ir dūmai, 4. Vanduo, 5. Rasa, 6. Aidai, 7. Šešėlis, 8. Voras, 9. Svogūnas, 10. Žvejoja tinklu, 11. Adata, 12. Duobė, 13. Spyna, 14. Vaškinė žvakė, 15. Laikrodys, 16. Knyga, 17. Laiškas.

Teisingai išsprendė A. Šniokaitis iš Saginaw, Mich.

Vienas pirklys davė savo sūnui 100 dolerių, už kuriuos jis turėjo nupirkti 100 paukščių. Už viščiuką liepė mokėti pusę dolerio, už vištą po 5 dolerius ir už kalakutą po 10 dolerių. Kiek ir kokių paukščių jis nupirko?

Vertinamas 25 taškais.

Skrido būrys paukščių per mišką. Jeigu po 2 paukščių būtų tūpę į medį, tai vienas medis būtų likęs be paukščių. Jeigu po 1 paukščiui būtų tūpę į medį, tai vieno medžio būtų pritrūkę. Kiek buvo paukščių ir kiek medžių? Vertinamas 20 taškų.

Atsiuntė **Mičiulis**, Brooklyn, N. Y.

Rymante Vansauskaite
4239 Elm Ave.
Lyons, Ill.

ALp 1785
Larch

Larch

